

Aan: de gemeenteraad

Vergadering: 25 maart 2019

Onderwerp: Partnerschap Beesel - Brüggen

Agendapunt:

STATUS RAADSVOORSTEL

Uw raad wordt gevraagd in te stemmen met het strategisch partnerschap en de onderhavige overeenkomst met buurgemeente Brüggen en de burgemeester namens de gemeente Beesel deze overeenkomst op 9 mei 2019 te laten ondertekenen.

Tevens stellen we uw raad in kennis van een dynamische projectenlijst, die vorm en inhoud gaat geven aan de grensoverschrijdende samenwerking met Brüggen.

Samenvatting:

Gemeente Beesel en Burggemeinde Brüggen gaan een strategisch partnerschap sluiten om de grensoverschrijdende samenwerking op verschillende thema's, zoals economische zaken, toerisme, sport, cultuur, duurzaamheid en verkeer, te intensiveren.

1. Aanleiding

De gemeente Beesel is door haar buurgemeente, burggemeinde Brügggen, uitgenodigd tot een officieel partnerschap. Op politiek en bestuurlijk niveau is deze uitnodiging van harte ontvangen. Op 11 september 2018 vond een ambtelijke en bestuurlijke uitwisseling plaats - ein Verwaltungsaustausch. Op 13 oktober 2018 hebben beide gemeenteraden elkaar ontmoet en met elkaar van gedachten gewisseld over een officieel partnerschap tussen beide gemeenten door middel van verschillende workshops. Sindsdien is gewerkt aan een document wat dit partnerschap officieel bekrachtigd. Als bijlage van het partnerschap is een niet uitputtende projectenlijst 2019-2020 toegevoegd, waaruit duidelijk blijkt hoe kansrijk nauwere samenwerking is. Beesel en Brügggen hebben veel met elkaar gemeen, zijn elkaars burens en hebben de potentie om het voorbeeld te zijn van een Europa van regio's. De politieke bekrachtiging van het partnerschap Beesel - Brügggen ligt ter besluitvorming voor.

2. Uitgangssituatie en doelstelling

Al meer dan 25 jaar bestaat er, in meer of mindere mate, samenwerking tussen Beesel en Brügggen. Reeds in 1993 sloten de gemeenten Beesel, Brügggen en de voormalige gemeente Swalmen een zogenaamde 'Verklaring van goed nabuurschap'. Sindsdien zijn er enkele uitwisselingen geweest tussen de ambtelijke organisatie en de politiek / het bestuur van beide gemeenten. Ook is samengewerkt in een aantal projecten, met name op het gebied van toerisme. Bij de organisatie van bijvoorbeeld Olympia's Tour kon Beesel op de medewerking van Brügggen rekenen. Beesel en Brügggen hebben altijd een goed contact gehad. Echter mag geconstateerd worden dat van echte, brede, grensoverschrijdende samenwerking geen sprake was. Het doel is om dit nu te veranderen. Met het aannemen van de uitgestoken hand uit Brügggen markeren we het begin van een grensoverschrijdend partnerschap en samenwerking. We willen hiermee mentale en fysieke grenzen wegnemen en ten behoeve van beide gemeenschappen de samenwerking intensiveren op belangrijke thema's, zoals economie, werkgelegenheid, onderwijs, sport, cultuur, duurzaamheid etc. Feitelijk is het ongeveer 10 kilometer tussen Reuver en Brügggen, in de praktijk is deze afstand nog te groot. Beesel en Brügggen kunnen met dit partnerschap een voorbeeld zijn, een voorbeeld voor grensoverschrijdende samenwerking voor de regio Noord-Limburg en de Euregio Maas-Rijn.

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

De gemeente Beesel kan voor de grensoverschrijdende samenwerking een voorbeeldfunctie hebben binnen en buiten de gemeentegrenzen. Vanuit een aanjagende en faciliterende rol kunnen grenzen worden geslecht, kansen worden gegrepen en verbindingen worden gemaakt. Het bestuurlijk-politieke signaal van een partnerschap met Brügggen gaat ervoor zorgen dat inwoners, instellingen, bedrijven en verenigingen mee gaan doen. We beogen als gemeente daarmee ook een olievlekwerking. Binnen individuele projecten, activiteiten en samenwerkingen zullen altijd de betreffende inwoners, instellingen, bedrijven en verenigingen worden betrokken. Sterker nog, we willen grensoverschrijdende initiatieven ook aanmoedigen. Dat de voorbeeldfunctie van de gemeente werkt blijkt uit de eerste initiatieven die zich spontaan hebben gemeld naar aanleiding van de persberichten rondom het partnerschap.

Algemeen kader (grensoverschrijdende) samenwerking

Gemeente Beesel werkt samen in vele samenwerkingsverbanden. Dit draagt bij aan de kwaliteit en duurzaamheid van onze dienstverlening en het realiseren van ambities van onze gemeente en gemeenschap. Bij deze samenwerkingen gaan we uit van maatwerk; werken vanuit een opgave vanuit onze gemeenschap en daar de beste vorm bij vinden, samen met belanghebbenden en partners (overheden, inwoners, instellingen, verenigingen, bedrijven, etc.). Om bovenlokale vraagstukken adequaat aan te pakken, heeft gemeente Beesel gekozen voor een strategische alliantie binnen de Regio Venlo. Daarnaast bepalen we onze keuze voor tactische samenwerking op grond van de inhoud of de focus van de partner(s); we hebben bijvoorbeeld voor vrijetijdseconomie gekozen om ook samen met Midden-Limburg te werken.

Gemeente Beesel profileert zich al langer als een grensoverschrijdende gemeente. Internationale samenwerking, vaak ook vanuit de gemeenschap gestart, draagt ook bij aan de ambities van onze gemeente en gemeenschap. Het is goed om in dit kader de niveaus van internationale samenwerking te duiden:

Niveau 1

Onze belangrijkste directe internationale partner is Gemeente Bruggen (DE). Via het strategisch partnerschap (9 mei 2019) leggen we vast hoe we komende jaren gaan werken aan het verbinden van niet alleen de gemeentelijke organisaties maar ook onze burgers, verenigingen, scholen, instellingen en ondernemers aan weerszijden van de grens. Dit is daarmee de intensiefste grensoverschrijdende samenwerking die we als gemeente Beesel kennen.

Niveau 2

Gemeente Beesel is ook een actief lid van Euregio Rijn-Maas-Noord. Door het wederzijdse begrip Nederlandse en Duitse inwoners te versterken, contact te verbeteren en samenwerking te stimuleren, zetten we ons in, samen met 29 andere leden, om de Europese integratie tastbaar te maken voor onze burgers. We werken hiermee aan een Europa van de regio's, samen met onze Noord- en Midden-Limburgse en Duitse buurgemeenten.

Niveau 3

Via Stichting Draaksteken Beesel zijn er ook verbanden ontstaan met andere Europese Draaksteekgemeenten, zoals Bergen/Mons (België), Fürth im Wald (Duitsland) en Montblanc (Spanje). Mede op uitnodiging van Montblanc werken wij aan een zogenaamd Jumelage - een vriendschappelijk verband langs de lijn van ons gedeelde erfgoed: Sint Joris en de Draak. Uitwisselingen en samenwerkingen worden langs die lijn opgepakt.

Niveau 4

Los van de bestuurlijke samenwerking ontstaan er via onze inwoners, bedrijven, verenigingen grensoverschrijdende contacten. Bijvoorbeeld op het gebied van sport. Als gemeente zien wij geen actieve, aanjagende en faciliterende rol voor ons weggelegd. We juichen deze initiatieven van onderop toe, maar verbinden daar vanuit de gemeente geen actieve rol aan.

Binnen Regio Venlo en de samenwerking met Midden-Limburg is grensoverschrijdende samenwerking een doorlopend thema:

Zo neem gemeente Beesel ook deel aan een bestuursopdracht internationale zaken voor Noord- en Midden-Limburg. Deze opdracht beoogt het ondersteunen/coördineren van:

- bestaande of nieuwe grensoverschrijdende netwerken, in nauwe samenwerking met euregio 's;
- het (doen) gebruiken van beschikbare subsidies voor grensoverschrijdende projecten
- inspelen op het provinciale internationale beleid;
- het volgen van relevante Europese ontwikkelingen en bekend (laten) maken.

Gemeente Beesel participeert verder in regionale themagroep Public Affaires. De Public Affaires activiteiten van de Regio Venlo ondersteunen regionale ambities en zijn gericht op zowel Brussel, Den Haag als Duitsland door

- beïnvloeden van beleid en wet- en regelgeving;
- streven naar het verkrijgen van toekomstige Europese en nationale fondsen;
- optimaal benutten van de huidige Europese en nationale fondsen;
- profileren van de Regio Venlo in Europa, Den Haag en Duitsland;
- delen van kennis en kunde door middel van Europese en nationale en regionale samenwerking.

4. Toelichting

Het voorstel is om op 9 mei 2019, de Dag van Europa, op de grens het partnerschap te ondertekenen door beide burgemeesters (bijlage 1). Met het partnerschap verplichten beide gemeenten zich initiatieven en ontmoetingen op belangrijke thema's zoveel mogelijk te ondersteunen. Hiermee wordt Europese samenwerking geen 'ver van mijn bed show' maar concreet, tastbaar en dichtbij.

Doordat Beesel en Brügggen enerzijds een centraal aanspreekpunt binnen de ambtelijke organisatie benoemen en anderzijds de grensoverschrijdende samenwerking met elkaar vast op de agenda hebben staan wordt voor structuur gezorgd. Mede op basis van de brainstorm tussen raadsleden van beide gemeenten zijn de volgende overkoepelende thema's benoemd waarop Beesel en Brügggen de samenwerking willen intensiveren.

- toerisme;
- economische zaken en werkgelegenheid;
- cultuur;
- sport;
- onderwijs en jeugd;
- bestuur;
- verkeer;
- duurzaamheid.

Voor 2019 en 2020 is voor deze thema's, ook op basis van 13 oktober 2018, een projectenlijst samengesteld (bijlage 2). Hierbij moet benadrukt worden dat deze lijst indicatief is en een dynamisch karakter kent. Deze projectenlijst moet zeker niet gezien worden als een statisch geheel. De samenwerking tussen Beesel en Brügggen in de verschillende projecten zal in de praktijk moeten worden gebracht. Nieuwe ontwikkelingen, input van derden, maar ook mogelijke juridische barrières zullen zorgen dat de samenwerking tussen Beesel en Brügggen altijd in beweging zal blijven.

a. Financieel

Voor het partnerschap Beesel - Brügggen heeft de gemeenteraad van Brügggen eind 2018 € 12.500,- ter beschikking gesteld. Eerder had de gemeenteraad van Beesel € 10.000,- hiervoor bestemd uit het begrotingoverschot 2019. Tijdens het presidium van 10 december 2018 is geconstateerd of er draagvlak is om de bijdrage van Beesel te verhogen met €2.500,-, zodat wij een gelijk bedrag voor het partnerschap ter beschikking stellen als Brügggen. Het voorstel is dit bedrag bij te ramen bij de eerste bestuursrapportage 2019.

Het doel is om een subsidieaanvraag bij de Euregio in te dienen in het kader van de grensoverschrijdende samenwerking. Samen met het door beide gemeenten beschikbaar gestelde geld worden de eerste projecten gefinancierd, zoals de Dag van Europa op 9 mei 2019.

Verder worden alle projecten binnen de bestaande (financiële) kaders opgepakt en uitgevoerd. Mocht ten behoeve van een project in het kader van het partnerschap aanvullende financiële middelen nodig zijn, wordt hiervoor een separaat voorstel aan het betreffende gremium gedaan. Uiteraard rekening houdende met de bevoegdheden van zowel het college als de gemeenteraad.

b. Juridisch

Het partnerschap Beesel - Brügggen wordt bekrachtigd middels de overeenkomst (bijlage 1). Dit is geen juridisch bindende overeenkomst. De overeenkomst is van belangrijke symbolische waarde. Echter wanneer beide gemeenteraden instemmen met dit document committeren zich beide gemeenten en verplichten zich om activiteiten en initiatieven in dit kader zo veel mogelijk te ondersteunen. De betreffende projecten worden via de gemeentelijke organisaties afgestemd. Het partnerschap is stevigere overeenkomst dan een vriendschapsverdrag of jumelage. We zetten ons als Beesel en Brügggen in om echt nader samen te komen en letterlijk en figuurlijk grenzen te beslechten. Vanuit deze intensievere samenwerking willen een voorbeeldrol vervullen met als mogelijk resultaat de Europaprijs over een aantal jaren.

c. Risico's
N.v.t.

5. Visie Blij in Beesel

Het partnerschap met Brügggen sluit aan op alle thema's van de visie 'blij in Beesel'. Immers door de kansen van het partnerschap en de grensoverschrijdende samenwerking te benutten (360 graden rondom de gemeente Beesel) geven we een extra dimensie aan thema's als Beleven, Samenwerking, Fijn Wonen, Bedrijvig, Jong en Saamhorigheid, #Gewoonsamen met onze Duitse burens.

Uitwisselingen tussen jongeren en gemeenschappen, grensoverschrijdende fietsroutes, grensoverschrijdende evenementen, samenwerking op verkeer of economische zaken zijn voorbeelden van de grensoverschrijdende bijdrage van het partnerschap aan Blij in Beesel en wordt het in de toekomst wellicht *Froh in Beesel*.

6. Toegankelijkheid

n.v.t.

7. Duurzaamheid

n.v.t.

8. Voorstel

1. In te stemmen met de overeenkomst inzake het partnerschap Beesel - Brügggen en, na instemming van uw gemeenteraad, de burgemeester deze overeenkomst namens de gemeente Beesel te laten ondertekenen op 9 mei 2019.
2. Kennis te nemen van de projectenlijst.
3. €2.500,- bij te ramen bij de eerste bestuursrapportage 2019.

Reuver, 13 februari 2019

Burgemeester en wethouders van Beesel,

secretaris,
drs. E.H.J. Janssen

burgemeester,
dr. P. Dassen-Housen

Aldus vastgesteld door de raad van Beesel in zijn openbare vergadering van 25 maart 2019

griffier,
drs. E. Apeldoorn-Feijts

voorzitter,
dr. P. Dassen-Housen

Meegezonden:

Bijlage 1 Overeenkomst strategisch partnerschap
Bijlage 2 Projectenlijst 2019-2020